

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 30. december 2002

EU-Konventssekretariatet

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

samt de danske repræsentanter i Konventet

Resumé af 13. samling i Konventet, den 20. december 2002

Kort resumé

Indledningsvis gav konventsformanden en mundtlig præsentation af arbejdsprogrammet for 2003. Det fremgik, at Præsidiet i løbet af årets første måneder drypvis ville præsentere udkast til de enkelte afsnit i en ny forfatningstraktat. Parallelt hermed ville arbejdet med at udforme traktatens del II om Unionens politikker gå i gang. Et nyt samlet udkast til forfatningstraktat ville formentlig foreligge medio april. Efter afslutningen på arbejdsgruppe XI primo februar, vil der ikke blive nedsat flere arbejdsgrupper. Giscard d'Estaing udelukkede dog ikke, at der kunne nedsættes enkelte specialiserede, repræsentativt sammensatte studiegrupper i forbindelse med gennemgangen af udkast til konkrete afsnit og artikler.

Rapporterne fra arbejdsgruppe VII om EU's optræden udadtil og arbejdsgruppe VIII om forsvar blev positivt modtaget i Konventet. Der var bred tilslutning til flere af rapporternes anbefalinger, herunder forslagene om at styrke koordinationen mellem Rådet og Kommissionen i udenrigspolitiske spørgsmål, om at udvide anvendelse af kvalificerede flertalsafgørelser, om at indføje en solidaritetsklausul rettet imod terrortruslen, om at støtte oprettelsen af et europæisk våbenagentur, og om at styrke den parlamentariske kontrol inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Andre forslag fik en mere kølig modtagelse, herunder forslaget om at indføre en gensidig forsvarsforpligtelse som led i en europæisk forsvarspolitik, at oprette en europæisk diplomatskole samt forslaget om at udvide anvendelsen af kvalificerede flertalsafgørelser til forsvarsområdet. Grundlæggende var der en udbredt opfattelse af, at sikkerheds- og forsvarspolitikken skulle effektiviseres og koordineres bedre, men samtidig forblive et mellemstatsligt anliggende.

Konventets formand Valéry GISCARD D'ESTAING bød velkommen og lykønskede indledningsvis det danske EU-formandskab med den succesrige afslutning af EU's udvidelsesforhandlinger med 10 kandidatlande.

Formandens præsentation af arbejdsprogrammet for 2003

Derefter gav formanden en kort, foreløbig præsentation af arbejdsprogrammet for 2003. På dagens konventsmøde ville de endelige rapporter fra arbejdsgrupperne VII og VIII om henholdsvis EU's optræden udadtil og om forsvar blive drøftet. Herefter vil der blot udestå afrapportering fra én arbejdsgruppe, nemlig arbejdsgruppe XI om "Det sociale Europa". Arbejdsgruppens rapport forventes klar til at blive drøftet på konventssamlingen den 6.-7. februar 2003, hvor EU's regionale dimension muligvis også vil blive sat på dagsordenen.

På konventssamlingen den 20.-21. januar 2003 vil de institutionelle spørgsmål være på dagsordenen. Præsidiet forventes at fremlægge et referencedokument omkring den 10.-12. januar 2003. Herefter ville Præsidiet i øvrigt udarbejde forskellige dokumenter, der vil omhandle de enkelte afsnit i det foreliggende udkast til forfatningstraktat. Således forventede formanden at kunne fremlægge tekster vedrørende afsnit I – III, om henholdsvis Unionens mål, grundlæggende rettigheder og kompetencespørgsmål i løbet af januar, som så vil blive drøftet i februar.

Næste sæt af traktatafsnit vil blive præsenteret i februar. Det drejede sig om afsnit V vedrørende udøvelse af kompetencer, afsnit VII om Unionens finanser og afsnit IX om Unionens nærområder. De resterende fire traktatafsnit, afsnit IV, VI, VIII og X om henholdsvis Unionens institutioner, Unionens demokratiske liv, Unionens optræden udadtil og Tilhørsforhold til Unionen, vil først blive præsenteret i marts eller april. Derved vil Præsidiet være klar med et nyt samlet udkast til traktatens del I inden påske, medio april 2003.

Konventsformanden forventede ikke nedsat yderligere arbejdsgrupper, men sagde, at der i tilfælde af uenigheder kunne nedsættes specialiserede, repræsentativt sammensatte studiegrupper med det formål at gennemgå afgrænsede dele af de fremlagte tekster på baggrund af specifikke mandater.

Med forelæggelsen af denne skridtvis fremgangsmåde må det formodes, at Præsidiet har valgt ikke at imødekomme en skriftlig appel fra en stor gruppe konventsmedlemmer om at fremlægge et nyt samlet udkast til forfatningstraktat allerede i januar 2003.

Parallelt med ovenstående program ville Præsidiet begynde arbejdet med at udforme forfatningstraktatens del II om Unionens politikker. Giscard d'Estaing forventede ved udgangen af januar 2003 at kunne præsentere en analyse af de eksisterende traktatartikler og i den forbindelse identificere, hvilke artikler der vil skulle erstattes af nye, hvilke der ville kunne genbruges og hvilke der vil kræve væsentlige substantielle ændringer.

Formanden pointerede i øvrigt betydningen af, at den nye forfatningstraktat – som ikke blot ville være en traktat – fik en vis udtrykskraft og sit eget lyriske udtryk.

Debat om rapporterne fra arbejdsgruppe VII og VIII

Herefter gik formanden over til dagsordenens hovedpunkt, nemlig drøftelsen af rapporterne fra arbejdsgruppe VII om EU's optræden udadtil (CONV 459/02) og arbejdsgruppe VIII om forsvar (CONV 461/02). Rapporterne blev drøftet under ét og samme punkt. Efter indledende bemærkninger fra arbejdsgruppernes formænd tog Giscard d'Estaing hul på talerlisten, hvor 75 konventsmedlemmer havde bedt om ordet. Hovedparten af indlæggene omtalte rapporterne i meget rosende vendinger med enkelte markante undtagelser, heriblandt den engelske regeringsrepræsentant Peter HAIN og særlig Folketingets repræsentant Peter SKAARUP.

Præsentation af formand for arbejdsgruppe VII Jean-Luc Dehaene

Formanden for arbejdsgruppe VII om EU's optræden udadtil, næstformand i Præsidiet Jean-Luc DEHAENE, fastslog indledningsvis, at gruppen var enig om, at EU's sammenhængskraft og dets rolle som global aktør skulle styrkes. Udenrigspolitikken principper og rammer skulle samles i ét afsnit i en ny traktat, sagde han. Alle Unionens instrumenter på det udenrigspolitiske område skulle koordineres til en fælles udenrigspolitik. En sådan koordinering vil være mulig uden at ændre principperne for den nuværende kompetencedeling, sagde Dehaene.

Den Høje Repræsentants (HR) rolle skulle styrkes, sagde Dehaene og henviste til de fire beskrevne modeller i arbejdsgruppens rapport. Der var overvejende tilslutning i gruppen til at styrke koordinationen mellem HR og kommissæren med ansvar for eksterne anliggender. Gruppen fandt det mest hensigtsmæssigt, at disse to funktioner blev tillagt én repræsentant for Unionens eksterne anliggender, en slags europæisk udenrigsminister eller statssekretær. Denne nye "dobbelthattede" repræsentant for Unionens eksterne anliggender skulle være medlem af Kommissionen, men udstyres med et mandat af Det Europæiske Råd og i øvrigt godkendes af såvel kommissionsformanden som Europa-Parlamentet. Den eksterne repræsentant skulle tildeles formel, men ikke eksklusiv initiativret vedrørende udenrigspolitikken, sagde Dehaene.

Et flertal i gruppen gik endvidere ind for oprettelsen af et særligt råd for eksterne anliggender – under HR's ledelse – adskilt fra Rådet for Generelle Anliggender.

Dehaene fremhævede desuden gruppens anbefalinger om,

- at den europæiske udviklingsfond integreres i EU's budget,
- at Europa-Parlamentets inddragelse optimeres i henhold til TEU art. 21,
- at HR vil blive tildelt større økonomisk autonomi, og
- at der etableres en fælles europæisk diplomatskole.

Præsentation af formand for arbejdsgruppe VIII Michel Barnier

EU må have en beslutningskapacitet på det forsvarspolitiske område, fastslog kommissær Michel BARNIER og udtrykte ønske om, at Unionen vil komme til at spille en stærk og troværdig rolle i internationale sammenhænge. Han forventede ikke, at rapporten ville opnå fuld tilslutning. Dertil var landenes status, midler og engagement for forskellige, sagde han. Gruppen havde dog ikke ønsket blot at præsentere en minimalistisk konsensusrapport. I den forbindelse fremhævede han muligheden for forstærket samarbejde og foreslog dannelsen af en særlig gruppe-eurozone – på linje med euro-gruppen – der kunne udvikle det forsvarsmæssige samarbejde med udgangspunkt i Petersberg-opgaverne.

Dernæst fremhævede Barnier fire centrale anbefalinger i rapporten: For det første skulle EU's evne til krisestyring effektiviseres, f.eks. ved at styrke HR's rolle og ved en tættere inddragelse af Den Sikkerhedspolitiske Komité (PSC). For det andet skulle der som et svar på den nye tids trusler – herunder særlig terrorisme – indføjes en solidaritetsklausul i traktaten. Herved ville EU kunne yde en sikkerhedspolitisk merværdi, sagde Barnier. For det tredje anbefalede han oprettelsen af et europæisk våbenagentur til understøttelse af det teknologiske og videnskabelige grundlag for den europæiske forsvarsindustri.

Endelig foreslog arbejdsgruppen, at man på det institutionelle område tildelte HR ansvaret for koordineringen af medlemslandenes indsats på det forsvarsmæssige område, og at forsvarssamarbejdet skulle omfattes af en reel parlamentarisk kontrol udøvet af de nationale parlamenter og af Europa-Parlamentet i fællesskab.

Debat om arbejdsgruppernes anbefalinger

Europas rolle som global aktør

Rapporterne fra de to arbejdsgrupper blev modtaget meget positivt af langt hovedparten af konventsmedlemmerne. Der var udbredt enighed i sigtet om at styrke EU's rolle som global aktør. En sådan rolle ville ifølge flertallet af konventsmedlemmerne forudsætte en mere sammenhængende udenrigspolitik, hvor alle Unionens udenrigspolitiske instrumenter blev koordineret. Ligeledes var der opbakning til tanken om at gøre forsvarspolitikken til en integreret del af udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

I flere af indlæggene blev der refereret til Det Europæiske Råds møde i København tidligere på måneden, hvor udvidelsesforhandlingerne med ti nye medlemslande var faldet på plads. Udvidelsen betyder et øget globalt ansvar for EU og stiller Unionen over for et øget forventningspres, sagde den finske regeringsrepræsentant Teija TIILIKAINEN. Hun efterlyste en mere tydelig ekstern repræsentation.

Folketingets repræsentant Henrik Dam KRISTENSEN fremhævede i sit indlæg, at opdelingen af Europa som følge af Jalta-konferencen nu var blevet en smertefuld parentes i Europas historie, og at alle forudsætningerne for at samle Europa nu var til stede. Han argumenterede for, at et samlet Europa måtte påtage sig en førende rolle i en ny global verdensorden, som befandt sig under konstant forandring. Europa måtte påtage sig et ansvar for bekæmpelse af sult og fattigdom samt tendenser til racisme og etniske konflikter, sagde Dam Kristensen. Han kunne i øvrigt tilslutte sig principperne og målsætningerne for EU's eksterne politikker som nævnt i CONV 459/02, pkt. a-h, men stillede sig tvivlende over for, om EU også var i besiddelse af de nødvendige redskaber.

Den slovenske parlamentariker og præsidiemedlem Alojz PETERLE betegnede udvidelsen som en fredsløsning for Europa, og sagde at EU i højere grad måtte tale med én stemme.

Styrket samarbejde mellem Rådet og Kommissionen

Forslaget fra arbejdsgruppe VII om at oprette en såkaldt europæisk ekstern repræsentant, med udvidede beføjelser i forhold til den nuværende HR, vandt udbredt støtte. Repræsentanten vil skulle varetage dele af de funktioner der i dag varetages af HR, samt de funktioner, der varetages af kommissæren for eksterne anliggender. En sådan dobbelthattet funktion blev af bl.a. regeringsrepræsentanten fra Luxembourg Jacques SANTER, den svenske parlamentariker Göran LENNMARKER samt præsidiemedlem Henning CHRISTOPHERSEN betegnet som et udmærket kompromis, eftersom der næppe kunne opnås enighed om at placere denne funktion entydigt i Kommissionen, sagde sidstnævnte. CHRISTOPHERSEN fandt det nuværende regime uanvendeligt, dårligt koordineret og ineffektivt som følge af at ansvaret var placeret på flere forskellige personer og tjenestegrene.

Der måtte findes en metode til at sikre, at den eksterne repræsentant opnåede tillid hos alle parter i EU's struktur, understregede Christophersen. Der måtte endvidere etableres én samlet interinstitutionel tjenestegren underlagt den eksterne repræsentant til sikring af sammenhæng og koordination, fortsatte Christophersen. Han foreslog også, at generalsekretariatsfunktionen – der i dag varetages af HR – ikke fremover skulle varetages af den eksterne repræsentant.

Når Christophersen omtalte forslaget om en dobbelthattet ekstern repræsentant som et kompromisforslag skyldtes det, at der på den ene side fandtes en gruppe konventsmedlemmer – herunder europaparlamentarikerne Elmar BROK og Alain LAMASSOURE – der foretrak, at repræsentanten skulle underlægges Kommissionen, mens der på den anden side var en gruppe som ønskede at fastholde en fremtidig ekstern repræsentant under Rådets regi ligesom den nuværende HR. Sidstnævnte gruppe bestod bl.a. af den franske udenrigsminister Dominique de VILLEPIN og den engelske Europaminister Peter HAIN.

Dominique de VILLEPIN fremhævede, at Det Europæiske Råd havde et særligt ansvar for udenrigspolitikken. Han foreslog, at HR skulle varetage formandsposten i udenrigsrådet, og var bange for, at en dobbelthattet repræsentant ville skabe forvirring.

Peter HAIN påpegede desuden, at kommissæren for udenrigsanliggender Christopher Patten og HR Javier Solana havde vundet stor tillid og respekt. Hvem vil kunne erstatte dem og samtidig fungere som mægler mellem Kommissionen og Rådet, spurgte Hain retorisk. På linje med Dam KRISTENSEN advarede HAIN desuden imod at ændre på de nuværende samarbejdsrelationer mellem Råd og Kommission, inden en overordnet struktur for den fremtidige ledelse af EU var kommet på plads.

Folketingets repræsentant Peter SKAARUP fastslog, at udenrigspolitik er et af kerneområderne for selvstændige stater, og vendte sig imod DEHAENE-gruppens forskellige forslag til reformer af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Hvis man fulgte arbejdsgruppens anbefalinger, ville Unionen overtage de enkelte landes udenrigspolitikker, på samme måde som Grønlands og Færøernes udenrigspolitik var underlagt den danske regering, sagde Skaarup. Det overordnede problem var, sagde Skaarup, at man overhovedet diskuterede en fælles udenrigspolitik i dette forum i stedet for at overlade diskussionen til de nationale parlamenter.

Øget anvendelse af kvalificeret flertal

Størstedelen af konventsmedlemmerne – bl.a. den hollandske parlamentariker van der LINDEN, europaparlamentarikeren Klaus HÄNSCH og den tyske regeringsrepræsentant Joschka FISCHER – støttede forslaget om at udvide anvendelsen af kvalificerede flertalsbeslutninger til flest mulige områder. Der var dog udbredt modstand mod også at lade dette gælde for forsvarsområdet.

Adskillige konventsmedlemmer argumenterede for at udvide anvendelsen af forstærket samarbejde til også at omfatte forsvarsområdet. Det blev også foreslået at etablere et samarbejde mellem de mest "forsvarsvillige" lande efter samme skabelon som det kendes fra den såkaldte euro-gruppe. Ben FAYOT fra parlamentet i Luxembourg udtrykte bekymring for, at en sådan struktur netop ville udelukke de lande, der havde størst behov for at være omfattet. En ny gruppe af forsvarsvillige skulle være åben for alle og måtte ikke blive en eksklusiv klub, understregede også den portugisiske regeringsrepræsentant Ernâni LOPES.

Henrik Dam KRISTENSEN støttede en udvidet anvendelse af kvalificerede flertalsafgørelser, men fastslog, at det ikke ville være holdbart at nedstemme et land, hvis dets vitale interesser stod på spil. Der var bred støtte til dette synspunkt. Muligheden for at et land kunne vælge en såkaldt "konstruktiv afståelse" blev – af bl.a. den italienske regeringsrepræsentant Gianfranco FINI – fremhævet som en mulig løsning i visse situationer. Den svenske regeringsrepræsentant Lena HJELM-WALLÉN var imod at lade forsvarsområdet omfatte af principperne for forstærket samarbejde.

Den engelske regeringsrepræsentant Peter HAIN mente ikke, at en øget anvendelse af kvalificeret flertal nødvendigvis ville føre til øget effektivitet. Tværtimod ville det i visse tilfælde tydeliggøre EU's interne splittelse og dermed svække Unionens troværdighed og dens rolle udadtil, sagde han.

Forholdet til NATO

En stor gruppe konventsmedlemmer syntes mest indstillede på at fastholde den gensidige forsvarsforpligtelse i NATO, og at EU i øvrigt i videst muligt omfang skulle undgå at dublere NATO. Dette gjaldt bl.a. Peter HAIN, europaparlamentarikeren Timothy KIRKHOPE samt flere af repræsentanterne fra de nye medlemslande, eksempelvis den estiske regeringsrepræsentant Henrik HOLOHEI. Peter HAIN understregede, at forsvars- og sikkerhedspolitik var en afgørende bestanddel af den nationale suverænitets.

Peter SKAARUP vendte sig stærkt imod, at EU skulle udvikle en gensidig forsvarsforpligtelse. Det ville være at gå NATO i bedene og være ødelæggende for det positive transatlantiske samarbejde med USA, som hidtil har garanteret freden for Danmark og de øvrige NATO-lande, sagde han.

Enkelte konventsmedlemmer, anført af den spanske parlamentariker Josep BORRELL, støttede udviklingen af en selvstændig, troværdig forsvarskapacitet i EU, der vil kunne sættes ind i internationale krisesituationer uden forudgående koordination med NATO.

Solidaritetsklausulen

Der var bred støtte til forslaget om at udarbejde en EU-solidaritetsklausul, der vil gøre det muligt for Unionen med alle til rådighed stående midler at imødegå trusler mod demokratiet og civilbefolkningen fra terrorgrupper og andre ikke-statslige enheder. De tre regeringsrepræsentanter fra Luxembourg, Tyskland og Frankrig, henholdsvis SANTER, FISCHER og VILLEPIN, støttede alle dette forslag. Santer og Villepin var enige om, at solidaritetsbegrebet i bredere forstand ville blive et ledemotiv for hele det europæiske samarbejde. Der var som før nævnt kun en mindre gruppe – herunder den italienske parlamentariker Lamberto DINI – der gik ind for, at solidaritetsklausulen også skulle omfatte en gensidig forsvarsforpligtelse.

Den franske udenrigsminister VILLEPIN fandt, at solidaritetsklausulen var det rigtige strategiske svar til at imødegå det flerdimensionelle trusselbillede i den nye globale kontekst. Det var nødvendigt at forberede sig på et bredt sæt af trusler, og derfor skulle solidaritetsklausulen ikke begrænses til kun at omfatte terrortruslen, sagde han.

Ifølge en stor gruppe konventsmedlemmer vil det nye trusselbillede endvidere nødvendiggøre en udbygning af de såkaldte Petersberg-kriterier vedtaget på Det Europæiske Råds møde i Helsinki i 1999.

Støtte til et europæiske våbenagentur

Forslaget om at oprette et europæisk våbenagentur til at understøtte forskningen inden for teknologi og våbenindustri blev vel modtaget af et flertal af konventsmedlemmerne. Blandt dem, der støttede et europæisk våbenagentur, kan

nævnes den hollandske regeringsrepræsentant Gijs de VRIES, de franske parlamentarikere Hubert HAENEL og Pierre LEQUILLER, den irske parlamentariker John BRUTON, Gisela STUART fra House of Commons, den portugisiske parlamentariker Maria Eduarda AZEVEDO og Luxembourgs regeringsrepræsentant Jacques SANTER.

Den hollandske regeringsrepræsentant Gijs de VRIES pegede på, at den nuværende fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik led under mangel på forskningsbaseret viden, økonomiske ressourcer og koordination. Etagentur vil kunne bidrage til at gøre EU til en bæredygtig militær enhed, hvilket også vil kunne styrke EU's rolle i NATO og dermed hele alliancen, sagde de Vries.

I flere af indlæggene blev debatten om agenturet kædet sammen med behovet for et forbedret og øget budgetgrundlag for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Styrket parlamentarisk kontrol

Arbejdsgruppe VIII's rapport om forsvar skitserer nogle retningslinjer for, hvordan sikkerheds- og forsvarspolitikken kan underlægges parlamentarisk kontrol, jf. rapportens afsnit 73. Konventsmedlemmer fra såvel Europa-Parlamentet som de nationale parlamenter var meget opmærksomme på behovet herfor. Kun de folkevalgte parlamenter kunne tilføre EU's udenrigspolitik den afgørende legitimitet, lød det fra bl.a. det tyske parlamentsmedlem Jürgen MEYER, den irske parlamentariker John BRUTON, den franske parlamentariker Hubert HAENEL og europaparlamentarikeren Elmar BROK.

Europaparlamentarikeren John CUSHNAHAN argumenterede for, at medlemmer af Europa-Parlamentet burde indgå i EU-delegationer ved møder i internationale organisationer.

Diplomatskole i modvind

Forslaget fra arbejdsgruppe VII om at etablere et europæisk diplomatakademi parallelt med medlemsstaternes egne uddannelsesinstitutioner fik en blandet modtagelse. Den engelske europaminister Peter HAIN kunne ikke se noget behov for et sådant akademi.

Peter SKAARUP tog kraftigt afstand fra idéen om at etablere en EU-diplomatskole. At lave en monopol-skole, hvor alle EU's ansatte skal uddannes, minder alt for meget om måden hvorpå kommunister i Vesteuropa blev sendt på politisk skoling i DDR og i Moskva, sagde Skaarup. En EU-diplomatskole ville desuden kunne skabe et uheldigt loyalitetsforhold mellem EU og dets embedsmænd, sagde Skaarup.

Peter Skaarups indlæg blev imødegået af Ben FAYOT. Han fandt Skaarups sammenligning med de kommunistiske læreanstalter i Moskva helt urimelig, og mindede om, at EU bestod af en union af frie stater. Akademiet ville være til uddannelse og ikke indoktrinering, fastslog Ben Fayot. Arbejdsgruppens formand Jean-Luc DEHAENE påpegede, at en eventuel europæisk diplomatskole ikke ville få en monopol-lignende karakter, men alene udgøre et supplement til medlemsstaternes eget uddannelsessystem.

Gruppeformændene siger tak for den pæne modtagelse

Afslutningsvis takkede de to formænd for arbejdsgrupperne for Konventets generelt meget positive modtagelse af de to rapporter. Jean-Luc DEHAENE understregede, at han havde en grundlæggende forståelse for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitikens mellemstatslige karakter. Han sagde, at en eventuel anvendelse af kvalificerede flertalsafgørelser inden for den fælles sikkerheds- og udenrigspolitik skulle tjene som et instrument til at opnå konsensus. Endvidere ville Unionens eventuelle medlemskab af internationale organisationer

ikke berøre medlemsstaternes status i disse organisationer, sagde han.

Michel BARNIER var positivt overrasket over modtagelsen af arbejdsgruppens anbefalinger, og han noterede med tilfredshed, at der havde vist sig at være en meget høj grad af konsensus om i hvert fald følgende tre punkter:

- Solidaritetsklausulen, som var et svar på et helt nyt trusselbillede, skulle præciseres og indskrives i den nye traktat.
- Petersberg-opgaverne skulle moderniseres, og koordinationen og effektiviteten af Unionens krisestyringsmekanismer skulle styrkes.
- Et europæisk våbenagentur, åbent for alle medlemslande, men samtidig forpligtende for de deltagende lande, skulle oprettes.

Barnier bemærkede også, at mange af konventsmedlemmerne havde peget på behovet for parlamentarisk kontrol. Et ansvar som særligt ville hvile på de nationale parlamenter, sagde Barnier.

Konventsformand GISCARD D'ESTAING afrundede mødet uden at drage egentlige konklusioner. Han mindede om, at man på næste konventssamling den 20.-21. januar 2003 ville drøfte Unionens institutionelle arkitektur.

Med venlig hilsen

Peter Riis